

60. Risale-i Nur

Risaleler İmanımızı Kuvvetlendiriyor

Bir hadislerinde “Lâ ilâhe illallah diyen Cennete girer.” buyuran Peygamber Efendimiz (sav), bir diğer hadislerinde “İmanınızı lâ ilâhe illallah sözüyle tazeleyiniz.” buyurmuştur. İşte Risale-i Nur’u bunun için çok okumalıyız. Sabrederek, o cevher gibi, altın gibi, elmas gibi metinlere kendimizi muhatap addederek yapırsak, anlamama imkânı yoktur. Risale-i Nur’u milyonlar okuyor, anlıyor, tefeyyüz ediyor, imanını kurtarıyor, imanını tahkîkî seviyeye çıkarıyor. Risale-i Nur okudukça içimizde bir Nur olarak beliren iman, bir kuvvet olarak benliğimizi, dünyamızı ve kâinatımızı kuşatıyor.

Bediüzzaman bunu şöyle ifade ediyor: “İman hem nurdur hem kuvvettir. Evet, hakîkî iman elde eden adam kâinata meydan okuyabilir ve imanın kuvvetine göre, hadisatın tazyikâtından kurtulabilir.” Bu kuvvet; şiddet ihtiva etmiyor, isyan ihtiva etmiyor, zorbalık ihtiva etmiyor, kırma dökme ihtiva etmiyor.

Bu kuvvet, amelimizi düzenliyor, ahlâkımızı tamir ediyor, düşüncelerimizi onarıyor, duygu ve davranışlarımızda müsbet inkılâplar gerçekleştiriyor ve bize “insanîyet-i kübra” sıfatını, ahsen-i takvim sırrını ve halife-i ruy-i zemin makamını kazandırıyor.

Risaleler İmanımızı Tazeliyor

Bediüzzaman, Mektubat’ta yukarıda zikrettiğimiz hadis-i şerifi tefsir ediyor ve yaşadığımız sürece imanımızı tazelemeğin önemini ve hikmetlerini izah ediyor. Üstad Bediüzzaman; insanın her âleminin her zaman değiştiğini, değişen her âlemde iman taze tutmanın vazgeçilmez bir ihtiyaç olduğunu belirtiyor.

Çünkü insan, envai çeşit olaylarla imanını hep incitiyor, yoruyor, yıpratıyor. Eğer iman her zaman “lâ ilâhe illallah” sözüyle tazelenmezse, insan olaylarda boğuluyor. Olayların arkasındaki ilmi, hikmeti, kudreti, rahmeti kavramaktan âciz

kalıyor. Bediüzzaman, insanın her yıl, hatta her gün, hattâ her saat farklı birer fert sayıldığını ifade ediyor. Yani insanın hem şahsı hem âlemi her yıl, her gün, her saat değişmekte ve yenilenmektedir. Öyleyse insan, her değişen yeni âleminde imanını yenilemeye muhtaç ve mecbur bulunmaktadır.

Risaleler İman-ı Tahkikiyi Kazandırıyor

Risâle-i Nûr’u bilerek ve anlayarak okumak, Allah’ın izniyle iman-ı tahkikiyi kazandırır. İman-ı tahkiki doğrudan amele yansır, amel-i salih olarak tezahür eder ve insanı takvâ sahibi kılar. İşte Peygamber Efendimiz’in (asm) arzu buyurduğu iman çizgisi bu çizgidir. Ümmetini görmek istediği “taze iman” gerçeği de budur. Böyle bir imanla insana —inşallah— Cennet kapıları açılır.

Bilhassa asrımızda “Lâ ilâhe illallah” demek ve bu iman çizgisinde kalmak çok önemlidir. Çünkü asrımız, mevcut imanları da körleştiren ve yok eden fitneler, fücür, dalâletler, bid’atlar ve fesatlar asrıdır. Böyle dehşetli bir zamanda imanımızı taze tutmak bir mecburiyettir; yoksa mahvolduk demektir.

İşte bunun için Risale-i Nur’u çok okumak, asrımızda bir tercih değil, bir farîza hükmünü almıştır.

Risale-i Nur’u Okudukça

Risale-i Nur’u okudukça, ömrün sonuna kadar imanımız amel-i sâlih olarak davranışlarımızı disipline ediyor. Amel-i sâlih de imanımızı artırıyor ve inkişaf ettiriyor. Yani iman ile amel-i sâlih, ömrün sonuna kadar birbirini besliyor ve takviye ediyor. Bu süreç ömrümüz boyunca devam ederse, ölüm geldiğinde —inşallah— imanımız kavi kalıyor ve Azrâil (as) ruhumuzu imanımız kuvvetli iken teslim alıyor.

Esas olan, ömrümüz kaldıkça bu imanda sâdık kalmak ve son nefesimizi Allah’a iman ile teslim

etmektedir. Bediüzzaman bu meselede haklı olarak şöyle diyor: “Bu Risaleleri bir sene okuyan, bu zamanın mühim bir âlimi olabilir.”

Bir Bahçeye Girdiğinizde

Risale-i Nur’u anlamamanın tek yolu, onu okumaktır. Onu okumakta sebat etmektir. Onu anlamaya çalışarak okumaya devam etmektir. Yılmamaktır, vazgeçmemektir. Risale-i Nur, bin meyveli bir bahçeye benzer. Bahçeye her girdiğinizde iştahınızı açacak meyveler bulursunuz ve kopardıklarınız size yeter. Bahçenin bütün meyvelerini koparmaya gücünüz yetmez; koparsanız da yemeye gücünüz yetmez. Ama bahçeye her girişte ihtiyacınız kadar meyve alır ve koparırsınız. O an bununla yetinirsiniz. Daha sonra aynı bahçeye tekrar girdiğinizde, tekrar ve daha fazla meyve almaya başlarsınız.

Bediüzzaman, veciz ifadesiyle bu mesele hakkında aynen şöyle diyor: “Bu ehemmiyetli risalenin, herkes her bir meselesini anlamaz. Fakat hissesiz de kalmaz. Büyük bir bahçeye giren bir kimsenin, o bahçenin bütün meyvelerine elleri yetişmez. Fakat eline girdiği miktar yeter. O bahçe yalnız onun için değil; belki, elleri uzun olanların hisseleri de var.”

Risale-i Nur ve Dil

Bediüzzaman, Risale-i Nur’da ana dilimiz Türkçeyi, Kur’an’ın dili Arapçayı ve özellikle Selçuklu ve Osmanlı döneminde sıkça kullanılan Farsçayı birleştirmiştir. Dilin geçmiş ile günümüz arasında bir köprü olduğu ve mazideki kültür anlaşılmadan yeni bir medeniyet kurmanın mümkün olmayacağı gerçeği hatırlanırsa, Üstadın bu konuda ne kadar isabet ettiği daha iyi anlaşılır. Şimdi dilde böyle bir üslup kullanılması nendenlerini ve bu kitapları niçin okumamız gerektiğini özetlemeye çalışalım.

1-) Üstad Hazretleri’nin Nurlar’da kullandığı dil, 1925 – 1930’larda en basit halk dili olup köydeki tahsil görmemiş insanın bile rahatça anlayabileceği bir dildi. Ancak Cumhuriyet dönemi boyunca Türk Dil Kurumu’nun başında bulunanlar ve basın-yayını elinde tutanlar, Türkçeyi sadeleştirme adı altında yüzyıllarca bizim

dilimiz olmuş, mana yüklü kelimeleri atarak nesiller arası iletişim kopukluğunu meydana getirmişlerdir. 50 – 60 sene önce yazılmış eserleri okuyup anlayamamak, dünyada görülmeyen bir hadisedir.

Öyleyse asli ve millî dilimizi tekrar anlayabilmemiz için bu eserlerin okunması lazımdır. Öncelikle eserler bir defa okunmalı, aşinalık kazanıldıktan sonra sözlük kullanımı ile dilimiz zenginleşecek, dilimiz zenginleştikçe kültürümüz pekişecek ve böylece geçmişî daha iyi anlamış olacağız.

2-) Her ilmin bir terminolojisi vardır. Tıp, ancak tıp terimleriyle öğrenilebilir. Anlamıyorum diyerek tıptaki bir yığın Latince kelimeyi atarsak tıp ilmini öğretemeyiz. İngilizce öğrenebilmek için çok ciddi çalışmak, okumak ve kelime öğrenmek gerekmektedir. Mühendisliğin de kendine göre bir yığın teknik terminolojisi vardır. Dini ilimlerin de kendine göre terminolojisi vardır.

Risale-i Nur, Kur’an’dan ilham alınarak yazılmış bir kitaptır. Günümüzde Kur’an’ın nasıl anlaşılması gerektiğini anlatmaktadır. İnsan, Kur’an’ı ve dolayısıyla İslam’ı öğrenmekle ahiretini kurar. Evet, günümüzde insanlar hayat standartlarını biraz daha iyileştirmek için aylarca, hatta yıllarca uğraşarak yabancı dil öğrenmektedirler. Fani dünyada rahat edebilmek için gösterilen uğraş, baki âlemde cenneti kazanmak için gösterilirse bu eserler çok ama çok kolay anlaşılacaktır. Kaldı ki Risale-i Nur’daki dil, bütünüyle yabancı bir dil değildir; bir miktar okunduktan sonra anlaşılacaktır.

3-) Bu eserleri 7’den 70’e herkes; ilkokul talebesinden üniversitedeki profesörlere, köydeki çobandan din âlimlerine kadar her seviye ve yaştaki insan okumaktadır. Bu kadar geniş bir dairedeki insan kitlesinin bu eserlerden faydalanabilmesi ve bu eserleri okuyarak seviyesini artırabilmesi, ancak zengin bir dil kullanmakla mümkün olabilmektedir.

Risale-i Nur bir Kur’an tefsiridir. Bu eserler yazılırken Bediüzzaman’ın Kur’an’dan başka hiçbir kaynağa başvurmadiğine tarih şahittir.

Mehmet Akif’in: “Doğrudan Kur’an’dan alarak

ilhamı, asrın idrakine sunmalıyız İslam'ı" mısralarında ifade ettiği, İslam'ı anlatmada Kur'an'dan alınan ilhamın kullanılması, Risale-i Nur ile gerçekleşmiştir. Evet, kaynağı Kur'an olan ve hayatında Rıza-yı İlahi'den başka hiçbir şey düşünmeden yaşayan Bediüzzaman tarafından yazılmış bir eserdir Risale-i Nur. Membai Kur'an olan bir eser, elbette tekrar tekrar okunmaya layıktır.

Bediüzzaman ve Risale-i Nurlar

İnsanın yaratılış gayesi Allah'ı bilmek ve O'na gereği gibi ibadet etmektir. Ubudiyet, varlığın en önemli sebebidir. Zira ilk yaratılan insan bir peygamberdir. Ancak Hz. Âdem'den sonra insanlar Allah'ı unutmuş, sapıklığa düşmüşlerdir. Beşerin mâbudunu unutmaması, hayatını hakka teslimiyet içinde geçirmesinin hatırlatılması gibi sebeplerle belirli aralıklarla peygamberler gönderilmiştir. Evet, Allah'ı anlatma vazifesi en mukaddes ve değerli vazifedir. Zira Allah'ın en sevgili kulu Hz. Muhammed (sav) de bir peygamberdir.

Hz. Muhammed (sav), beşeri hak ve hakikate çağırarak için görevlendirilen en son peygamberdir. Onun gelmesiyle Arap Yarımadası'ndaki karanlık yerini aydınlığa bırakmış, kin, nefret ve hasedin yerini huzur, saadet ve muhabbet almıştır. Kâinatın Efendisi'nin varlığından dolayı yaşadığı döneme "Asr-ı Saadet" denmiştir. Peki, Hz. Muhammed (sav) vefat ettikten sonra durum ne olacaktır? İşte bu sorunun cevabını bizzat Efendimiz veriyor: "Ümmetimden bir cemaat kıyamete kadar hak için cihada devam edecektir. Onlara muhalefet edip düşmanlık edenler de onlara bir zarar veremeyecektir." Ebu Davud'da yer alan bir hadis-i şerifte ise "Her yüz senede dini yenilemek maksadıyla bir müceddit gelecektir." diye haber verilmektedir.

Demek ki peygamber gelmesi de, değişen zamana göre aslına uygun olarak dini yeniden yorumlayan ve meydana gelen yanlış anlamaları ortadan kaldıracak mücedditler belli aralıklarla gelecektir.